

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 21ης Ιουνίου 2005

κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με δύο προτάσεις αποφάσεων του Συμβουλίου όσον αφορά το πρόγραμμα δράσης στον τομέα των ανταλλαγών, της συνδρομής και της κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια (πρόγραμμα «Pericles»)

(CON/2005/22)

(2005/C 161/07)

1. Στις 10 Μαΐου 2005 η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αιτήματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διατυπώσει γνώμες σχετικά με δύο προτεινόμενα μέτρα: μία πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου που τροποποιεί και παρατείνει την απόφαση του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2001 για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα των ανταλλαγών, της συνδρομής και της κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια (πρόγραμμα «Pericles») (εφεξής, «πρόταση»), και μία πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου που επεκτείνει στα μη συμμετέχοντα στη ζώνη του ευρώ κράτη μέλη την εφαρμογή της απόφασης του Συμβουλίου που τροποποιεί και παρατείνει την απόφαση του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2001 για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα των ανταλλαγών, της συνδρομής και της κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια (πρόγραμμα «Pericles») (εφεξής «παράλληλη πρόταση») ⁽¹⁾.
2. Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ να διατυπώσει τη γνώμη της βασιίζεται στο άρθρο 105 παράγραφος 4, πρώτη περίπτωση, της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5, πρώτη περίοδος, του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
3. Το πρόγραμμα «Pericles» θεσπίστηκε με την απόφαση 2001/923/ΕΚ του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2001 για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα των ανταλλαγών, της συνδρομής και της κατάρτισης για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια (πρόγραμμα «Pericles») ⁽²⁾. Τόσο σε σχέση με την πρόταση όσο και σε σχέση με την παράλληλη πρόταση —και σύμφωνα με την άποψη την οποία εξέφρασε στη γνώμη που εξέδωσε κατόπιν υποβολής αιτήματος διαβούλευσης αναφορικά με το σχέδιο της απόφασης 2001/923/ΕΚ ⁽³⁾— η ΕΚΤ θα ήθελε να επισημάνει ότι επικροτεί θερμά και στηρίζει πλήρως τις πρωτοβουλίες που αποβλέπουν στην προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια μέσω των προγραμμάτων δράσης στον τομέα της κατάρτισης, των ανταλλαγών και της συνδρομής για επιλεγμένες ομάδες-στόχους.
4. Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι ο κύριος σκοπός της πρότασης συνίσταται στην παράταση της διάρκειας του προγράμματος «Pericles» (η προγραμματισμένη ημερομηνία λήξης του οποίου είναι, προς το παρόν, η 31η Δεκεμβρίου 2005) έως την 31η Δεκεμβρίου 2011, με τον ίδιο ετήσιο προϋπολογισμό του ενός εκατομμυρίου ευρώ. Εξάλλου, η πρόταση προβλέπει διοικητική συνδρομή για τις διασυνοριακές έρευνες, υποκείμενη σε προηγούμενη αξιολόγηση από την Eurorol, όταν η συνδρομή αυτή δεν διατίθεται από άλλα ευρωπαϊκά όργανα, προτείνεται δε αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης, από την Κοινότητα, της ανταλλαγής πληροφοριών και των εξωτερικών δράσεων από 70 % σε 80 % και υιοθέτηση μίας ελαστικής μεθόδου όσον αφορά τους περιορισμούς στον αριθμό των σχεδίων που τα κράτη μέλη δικαιούνται να υποβάλλουν ετησίως για χρηματοδότηση βάσει του προγράμματος «Pericles».
5. Προκαταρκτικά παρατηρείται ότι το άρθρο 123 παράγραφος 4 της συνθήκης ενδέχεται να συνιστά ανεπαρκή νομική βάση για την πρόταση, ιδίως εάν ληφθεί υπόψη η επέκταση του προγράμματος ώστε να συμπεριλάβει τη διοικητική συνδρομή για τις διασυνοριακές έρευνες

⁽¹⁾ Στο COM(2005) 127 τελικό περιέχεται τόσο η πρόταση [2005/0029(CNS)] όσο και η παράλληλη πρόταση [2005/0030 (CNS)].

⁽²⁾ ΕΕ L 339 της 21.12.2001, σ. 50.

⁽³⁾ Παράγραφος 3 της γνώμης CON/2001/31 της ΕΚΤ της 9ης Οκτωβρίου 2001 κατόπιν αιτήματος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση προγράμματος δράσης στον τομέα της κατάρτισης, των ανταλλαγών και της συνδρομής για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη (πρόγραμμα «PERICLES») (ΕΕ C 293 της 19.10.2001, σ. 3).

6. Όσον αφορά την ουσία της πρότασης, η ΕΚΤ τονίζει πως είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η διάρκεια της παράτασης του προγράμματος «Pericles» συνδέεται με το χρονικό πλαίσιο της εισαγωγής του ευρώ στα νέα κράτη μέλη. Εφόσον οι προβλεπόμενες καταληκτικές ημερομηνίες για την εισαγωγή του ευρώ στα περισσότερα νέα κράτη μέλη εκτείνονται στο διάστημα μεταξύ των ετών 2008 και 2010 ⁽¹⁾, η προτεινόμενη παράταση της διάρκειας του προγράμματος «Pericles» έως την 31η Δεκεμβρίου 2011 λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικά αυξημένες ανάγκες κατάρτισης, ανταλλαγής πληροφοριών και συνδρομής. Η προτεινόμενη παράταση της διάρκειας του προγράμματος «Pericles» επικροτείται, εξάλλου, καθώς είναι πιθανό ότι θα συμπέσει με —και ότι, ως εκ τούτου, θα εξυπηρετήσει— την προβλεπόμενη προς το τέλος της τρέχουσας δεκαετίας έκδοση της δεύτερης σειράς τραπεζογραμμάτων ευρώ.
7. Ομοίως, η αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης της ανταλλαγής πληροφοριών και των εξωτερικών δράσεων από την Κοινότητα, καθώς και η υιοθέτηση μίας ελαστικής μεθόδου όσον αφορά τους περιορισμούς στον αριθμό των σχεδίων που τα κράτη μέλη δικαιούνται να υποβάλλουν για χρηματοδότηση, συνιστούν δύο περαιτέρω θετικά βήματα προς την κατεύθυνση της παροχής συνδρομής στις περιπτώσεις που αυτή καθίσταται κατ' εξοχήν αναγκαία.
8. Όπως επισημαίνεται στο άρθρο 5 της απόφασης 2001/923/ΕΚ, είναι ουσιώδους σημασίας η ύπαρξη κατάλληλου συντονισμού μεταξύ του προγράμματος «Pericles», αφενός, και των υφιστάμενων προγραμμάτων της Κοινότητας ή της ΕΕ, καθώς και των σχεδίων της Eurorol και της ΕΚΤ, αφετέρου. Προς το σκοπό αυτόν, η διοικητική συνδρομή για τις διασυνοριακές έρευνες μπορεί, σύμφωνα με την πρόταση, να αποτελέσει αντικείμενο χρηματοδότησης μόνο εφόσον η συνδρομή αυτή δεν διατίθεται από άλλα ευρωπαϊκά όργανα. Η πρόταση προβλέπει προηγούμενη αξιολόγηση της χρηματοδότησης της διοικητικής συνδρομής από την Eurorol. Δεδομένου ότι η χρηματοδότηση της διοικητικής συνδρομής ενδέχεται να συνδέεται και με διασυνοριακές έρευνες που αφορούν πλαστά τραπεζογραμμάτια ευρώ, το Συμβούλιο θα μπορούσε να εξετάσει και τη δυνατότητα συμμετοχής της ΕΚΤ στην αξιολόγηση. Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι θα ήταν λυσιτελής, οι πρωτοβουλίες που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν βάσει του προγράμματος «Pericles» να συνεξετάζονται από την Επιτροπή, την ΕΚΤ και τη Eurorol, για τη δε λήψη απόφασης να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των τριών αυτών οργάνων, στο πλαίσιο της διευθύνουσας ομάδας που έχει ήδη συσταθεί με σκοπό τη διαμόρφωση μίας κοινής στρατηγικής κατά της παραχάραξης και κιβδηλείας του ευρώ.
9. Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι η πρόταση προβλέπει περιορισμένη μόνο τροποποίηση των διαδικασιών παρακολούθησης και αξιολόγησης. Λαμβάνοντας υπόψη την παράταση της διάρκειας του προγράμματος «Pericles» κατά μία εξαετία, η ΕΚΤ συνιστά να συμπεριληφθεί στις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 1 της πρότασης μία πιο φιλόδοξη, ανοιχτή και διάφανη διαδικασία αξιολόγησης. Η ΕΚΤ θα πρέπει να συμμετέχει πλήρως στην αξιολόγηση της προσφορότητας, της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας του προγράμματος «Pericles», έτσι ώστε να είναι σε θέση να παρέχει στο Συμβούλιο εμπειριστατωμένη γνώμη σε σχέση με κάθε μελλοντική παράταση της διάρκειας του προγράμματος.

Φρανκφούρτη, 21 Ιουνίου 2005.

Ο πρόεδρος της ΕΚΤ
Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ Ανακοίνωση της Επιτροπής με ημερομηνία 10 Νοεμβρίου 2004 και τίτλο «Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee, the Committee of the Regions and the European Central Bank — First report on the practical preparations for the future enlargement of the euro area, COM(2004) 748 final». Διατίθεται στην ιστοσελίδα <http://europa.eu.int>.